

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

13 квітня 2020 року

Веде засідання голова Комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго всім дня. У нас фізично присутні 10 членів комітету. Я, до речі, всім дякую, що знайшли можливість фізично бути присутніми. Тому кворум є. Плюс у нас на зв'язку онлайн: Олександр Колтунович, Дмитро Кисилевський, Степан Іванович Кубів. Хто ще, кого я не назвав? А, і Ярослав Іванович Руцишин на зв'язку. Наче всіх назвав. Кисилевський, Кубів, Руцишин і Колтунович. Є. До нас ще доєдналась Ольга Піщанська, заступник голови Антимонопольного комітету.

Колеги, на порядку денному два питання плюс «Різне». Перше питання: проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Антимонопольний комітет України" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету.

_____. Вас погано чути дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так краще, ні?

_____. Так трошки краще, так, але вас майже не чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На порядку денному два питання. Перше питання: проект Закону 3132 – про внесення змін до Закону України "Про Антимонопольний комітет України" та деяких інших законодавчих актів України.

Друге питання – це проект Закону України 3322, авторства Тарути Сергія Олексійовича, проект Закону про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства (щодо недопущення зловживань у сфері банкрутства

на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19). Добре чути?

_____. Чути, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо немає зауважень до порядку денного, колеги, і плюс «Різне», прошу тоді проголосувати. До нас приєдналась народний депутат Буймістер.

Ставлю на голосування затвердження порядку денного, колеги. Хто – за? Онлайн за – Кисилевський, онлайн за – Руцишин.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Колтунович – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович – за.

Кубів? Не голосував. Всі – за, окрім Степана Івановича. Є?

Колеги, тоді переходимо до розгляду пункту першого порядку денного: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Антимонопольний комітет України" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету (реєстровий номер 3132). Відповідальний депутат - Підласа Роксолана Андріївна.

Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги... *(Не чути)* Антимонопольного комітету, насправді їх працює зараз 2 або 3 колеги. Вони складаються з державних уповноважених. При цьому наразі існує проблема, що оскарження закупівель займає більшість робочого часу державних уповноважених. За словами самого Антимонопольного комітету, це може бути 180 годин на місяць, при тому, що там нормально люди працюють 160 годин. Тобто деякі державні уповноважені в робочий час займаються тільки оскарженням, що напряду впливає на інституційну спроможність Антимонопольного комітету.

Реформа органу оскарження обговорюється вже давно в різних колах. Ми в тому числі обговорювали її на нашому з вами комітеті, в січні ми розглядали законопроект 2652 про реформу оскарження в публічних закупівлях. Ми його тоді відхилили, тому що ми з'ясували, що в Закон «Про публічні закупівлі», який набуває чинності 19.04, не можна вносити зміни до, власне, моменту набуття чинності цим законопроектом.

І сьогодні ми розглядаємо одну з частин цієї реформи, фактично законопроект 2652 розбитий на дві частини. Перший – 3132, який створює юридичну форму - комісію з оскарження публічних закупівель в Антимонопольному комітеті, яка дозволить Антимонопольному комітету наймати державних уповноважених, які... точніше, уповноважених з розгляду скарг у публічних закупівлях. Друга частина – це законопроект, який буде, власне, процедуру оскарження повністю викладати, це внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі». Відповідно він буде зареєстрований для того, щоби дотриматися чистоти юридичної після 19 квітня. Це якщо дуже коротко про цей законопроект: про 3132.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолана Андріївна. Колеги, чи будуть у когось пропозиції, зауваження, запитання до проекту закону?

Да, пане Мовчан, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Так, загалом законопроект підтримую. Єдине питання, воно... і зауваження, викладені у висновку ГНЕУ щодо конституційності прав Президента на призначення уповноважених.

ПІДЛАСА Р.А. Це справедливе зауваження, тут нема чого приховувати. Насправді ми... я, порадившись з представником Президента в Конституційному Суді Федором Веніславським, ми прийшли до висновку, я, зокрема, як автор законопроекту, що найбільш вдало буде залишити таку ж процедуру призначення для уповноважених з публічних закупівель, як і для

державних уповноважених Антимонопольного комітету взагалі. Чому, поясню.

Насправді чиновників такого рангу може призначати три інституції в Україні - це Президент, Верховна Рада і уряд. Але, користуючись рекомендаціями, зокрема, Організації економічного співробітництва та розвитку, які говорять про те, що – і це логічно, – що Антимонопольний комітет і уповноважені, які розглядають скарги на тендери, які в тому числі проводить Кабінет Міністрів або підрозділи Кабінету Міністрів, вони не повинні призначатися урядом, тому що це напряду впливатиме на їхню незалежність. Тобто це може робити або Президент, або Верховна Рада. Ми повинні бути свідомі того, що в Конституції ані Верховна Рада, ані Президент не мають таких повноважень. Тому для того, щоби не створювати нову неконституційну форму, ми говоримо про те, що уповноважені призначаються так само, як і державні уповноважені з розгляду конкуренційних порушень.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я тут хочу зауважити для всіх колег, що, в принципі, цей закон – це частина тієї великої реформи, яку планувалося проводити, Антимонопольного комітету. І якраз у цій великій реформі пропонувалося розв'язання питання конституційності, в тому числі і органу оскарження, в тому вигляді, в якому він пропонується зараз, і зміна порядку призначення самих державних уповноважених Антимонопольного комітету.

Тому як би в логіці загальної реформи цей підхід, він був погоджений з усіма нашими міжнародними партнерами. І просто з огляду на часові обмеження, які ми маємо сьогодні, що 19 квітня у нас орган оскарження де-факто стає неіснуючим або його функціонування буде дуже сильно ускладнено, було запропоновано цей проект закону зараз до розгляду. Він як би був витягнутий просто з тої реформи великої як окремий закон.

Водночас хотіла уточнити: чи були автором законопроекту звернення до Офісу Президента або до уряду щодо надання цьому законопроекту статусу невідкладного?

ПІДЛАСА Р.А. Так 3132 чи 27...?

БУЙМІСТЕР Л.А. Оцей, 3132.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3132.

ПІДЛАСА Р.А. Формально ми не зверталися, але, я так розумію, що при формуванні порядку денного Офіс Президента висловив свою підтримку включення цього законопроекту в порядок денний.

БУЙМІСТЕР Л.А. Це був насправді складний процес, тому я і запитую щодо невідкладності.

ПІДЛАСА Р.А. Так, ні, статусу невідкладності юридично не присвоєно цьому законопроекту. Але я хочу додати до того, що сказала пані Людмила, про те, що коли ми прописуємо в законопроекті 3132, там фактично так і написано, що призначення відбувається так само, як і призначення державних уповноважених. І це нам дозволяє, коли ми будемо робити реформу велику Антимонопольного комітету, якщо ми змінимо призначення державних уповноважених, вирішимо, що це має робити не Президент, а, наприклад, уряд, врешті-решт, чи парламент за якоюсь конкурсною процедурою, то процедура призначення уповноважених із закупівель автоматично зміниться. І мені здається, що це вдале рішення в цій ситуації.

МОВЧАН О.В. Я можу уточнити, пані Буй містер, бо, я так розумію, ви займаєтесь реформою комплексною? Це рішення є тимчасовим, вимушеним

через певні часові рамки і обмеження, і та реформа, яку готуєте ви з пані Підласою, вона виправить ситуацію в цілому?

БУЙМІСТЕР Л.А. В цілому ситуація виправиться тільки після прийняття реформи. Так, це правда, але з урахуванням того, що 19 квітня у нас уже наступає година «Ч» по органу оскарження, да, ми були вимушені просто йти на такі як би екстраординарні кроки, але, колеги, давайте пам'ятати, що у нас, в принципі, на сьогодні Закон про комітети суперечить Конституції уже, тому, по великому рахунку, ми не робимо нічого нового, як би новел ніяких ми тут не вводимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я все-таки закликаю не погіршувати існуючу ситуацію. Але зверну увагу насправді, що стосовно запитання пана Мовчана, я його розумію і підтримую. Питання в тому, що, справді, повноваження доволі церемоніальні. Тому я сподіваюсь, що проект пані Буймістер цю історію виправить.

Колеги, чи є ще в когось запитання? Сергій Олексійович, будь ласка.

ТАРУТА С.О. Безумовно, ми мусимо розуміти, що це порушує діючу Конституцію. І ми бачимо, що дуже багато зараз є звернень до Конституційного Суду і, на жаль, визнання законів, які ми приймаємо в парламенті, неконституційними. Зараз ми теж нариваємося на цю ситуацію. Ми його доопрацьовували, але в рамках якраз цієї ситуації ми нічого не зробили. І тому він не відповідає Конституції, і це треба розуміти. І далі у нас дуже великий ризик, що його відмінять. І тому запитання: для чого тоді ми його приймаємо, якщо є такий великий ризик?

Відносно комітету, да, тут, скажімо так, ми тут не дуже сильно порушуємо. Тут нема права у Президента в додаткових призначати уповноважених. І тому є діюча Конституція, давайте відходити від неї, тому що це буде така... наша праця напрасна, на жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Підласа.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ми дуже сподіваємося, що ми встигнемо прийняти реформу Антимонопольного до того, як цей закон буде оскаржений, тому...

ТАРУТА С.О. Я згодний з тим, що нам треба прискорити...

БУЙМІСТЕР Л.А. Нам треба це зробити якнайшвидше.

ТАРУТА С.О. ...прискорити зараз розгляд нового проекту закону, який би, дійсно, зробив би цей орган незалежним і впливовим на те, щоб ми створювали ринкові умови в нашій країні. Тому що це зараз ми тимчасову ситуацію робимо, але вона ж, на жаль, суперечить і Конституції, і не вирішує, по більшому счету, те, що ти кажеш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там я бачив руку пана Руцишина, здається, була. Ні? Ярослав Іванович?

РУЦИШИН Я.І. Чути, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

РУЦИШИН Я.І. Даруйте, я досить погано чув дискусію...

(Не чути)

ПІДЛАСА Р.А. ...через колегії і комісії.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я додам. Ярославе, ви мене чуєте? Ні, не чуєте.

Я по цьому питанню задам, тому що насправді виділення в такий окремий орган в рамках Антимонопольного комітету, він також був зумовлений тим, що загальна логіка реформи передбачала взагалі прибирання цих невластивих функцій від Антимонопольного комітету і створення такої структури всередині комітету спочатку, але такого відокремленого підрозділу, потім нам дозволяє дуже легко виділити цей відокремлений підрозділ Антимонопольного комітету вже в окремий орган оскарження для того, щоб взагалі в Антимонопольного комітету цю функцію забрати, вона йому непотрібна і невластива.

А чому такий покроковий підхід був запропонований? Щоби зараз той досвід і ці компетенції, які є в комітеті, не втрачати, розробити його частиною, а потім мати можливість дуже легко і швидко, оперативним другим кроком виділити його в окрему інституцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У комітеті, пані Буймістер, мається на увазі – Антимонопольному?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да, в Антимонопольному комітеті.

_____.Я с самого начала, когда была реформа, не понимал, почему Антимонопольный комитет...

БУЙМІСТЕР Л.А. Дивіться, у нас... я теж можу на це питання відкоментувати, чому ці повноваження були передані до Антимонопольного комітету. Це насправді була вимога, в тому числі наших іноземних партнерів, для того, щоб зробити незалежність, щоб дати...

_____. Яких саме?

БУЙМІСТЕР Л.А. Наших партнерів-кредиторів і так далі. Я не брала участь у цій реформі, я просто знаю історію цього питання, що на той момент це була їхня вимога, щоб орган оскарження був дійсно незалежним. І цим критеріям у нас відповідало тільки два органи: Антимонопольний комітет і Рахункова палата. І тоді вирішили вибрати все ж таки Антимонопольний комітет, за неимением лучшего... *(Шум у залі)*

_____. Фонд «Відродження» сразу написать, что ...

ПІДЛАСА Р.А. До чого тут Фонд «Відродження»? Це історія про... ні, чекай, це досудове оскарження. Воно існує у нас і в Україні і в багатьох формах, та ж сама апеляційна палата в Міністерстві економіки, в якій можна оскаржувати видані патенти і торгівельні марки, а в нас поки що немає інструменту медіації, але, сподіваюсь, він скоро буде. Загалом це нормальна практика, щоб розвантажити суд, але скаржник після рішення там Антимонопольного комітету, все одно він може там піти до суду і оскаржувати це в суді. Але більшість платників задовольняються Антимонопольним комітетом.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я поясню, навіщо потрібно орган оскарження насправді. В органа оскарження набагато швидші процедури, ніж судові.

ПІДЛАСА Р.А. Да.

_____. Да ви що? А на практиці як воно получається?

БУЙМІСТЕР Л.А.. На практиці так само. У них є законодавчо встановлені строки, плюс вони ці, дуже багато інших скарг... . Тому орган оскарження – це дуже швидкий механізм, щоб відсіяти 90 відсотків скарг.

_____ . Це в теорії, а...

БУЙМІСТЕР Л.А. Ні, на практиці.

ПІДЛАСА Р.А. А на практиці у них є строки, вони повинні винести рішення там протягом тижня по тендеру.

БУЙМІСТЕР Л.А. Женя, я тобі скажу, що було б, якщо б не було органу оскарження. Якщо б зараз усі публічні закупівлі зверталися до суду, то оте, що відбувається зараз в Антимонопольному комітеті протягом там двох тижнів, затягувалося б на три роки по всім стадіям, етапам оскарження.

ПІДЛАСА Р.А. А тендер зупиняється на момент оскарження.

БУЙМІСТЕР Л.А. А тендер на цей момент зупиняється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо ніхто не заперечує, я пропонував би паній Піщанській дати слово. Пані Ольго, ви з нами?

ПІЩАНСЬКА О.С. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не чутно? Ярослав Іванович, не чутно?

Пані Ольго, будь ласка.

ПІЩАНСЬКА О.С. Доброго дня! Дякуємо за розгляд цього законопроекту. Що вважаємо за потрібне додати і на що звернути увагу?

Як було вірно зазначено, функція органу оскарження - це розгляд скарг публічних закупівель протягом 15 днів. На цей час зупиняється процедура закупівель взагалі і не можна створювати жодних дій.

На сьогоднішній день ріст скарг, мабуть, від початку створення цього органу в кількості в три рази. Кожного року на 50 відсотків, на 50, на 60 відсотків зростає кількість скарг. Це показує на те, що це має бути самостійний орган, в якому члени колегії не займаються ніякою іншою функцією, крім як функцією розгляду скарг.

Задля цього і був розроблений цей законопроект. Але ще треба зазначити, що 15 квітня вступає в силу новий закон, в якому є деякі обмеження щодо освіти голів комісії. І також очікується зростання кількості скарг з причин того, що знижується поріг з 250 тисяч, тому ми очікуємо ще більшого зростання. На сьогоднішній день, кожного дня робочий день кожного працівника органів оскарження – це мінімум 10-12 годин. Якщо буде зростання кількості.... скарг, то... по-перше, що з причин, незалежних від колегії. Це перше.

І друге. На сьогоднішній день не у всіх заступників голови комітету є юридична освіта. То з 19 квітня у нас буде тільки одна комісія, яка зможе розглядати скарги щоденно. Ці два фактори просто призведуть до колапсу системи, що ми не можемо довести.

Так, є питання щодо призначення, щодо конституційності призначення. І була створена ідея призначати таким же чином, як і державних уповноважених. Саме тому, що зараз розробляється законопроект з реформи, де одним з перших питань – це питання призначення державних уповноважених, і автоматично усі зміни, які будуть проведені, вони будуть стосуватися і уповноважених з розгляду скарг.

Тому ми вважаємо, що на сьогоднішній день це єдиний шлях для того, щоб і продовжити роботу без зривів, і найближчим часом внести необхідні зміни щодо приведення закону згідно Конституції України.

Дякую.

_____. Я перед выступлением сомневался: голосовать, не голосовать, - а после выступления точно голосовать не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ольго.

Я не бачу, я перепрошую, Степане Івановичу, відео, але я так розумію, що є бажання взяти слово. Степан Іванович. *(Загальна дискусія)*

Степане Івановичу, чути? *(Загальна дискусія)*

Степан Іванович, включіть мікрофон, будь ласка, вас нечути. *(Загальна дискусія)*

А, включився, включився. Степан Іванович! *(Загальна дискусія)*

ПІДЛАСА Р.А. Степане Івановичу, ви на зв'язку з усіма.

КУБІВ С.І. Але ж ви не чуєте мене? Не чуєте?

ПІДЛАСА Р.А. Чуємо.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович, ви на зв'язку, говоріть, будь ласка.

КУБІВ С.І. Добре. Дякую.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що він розуміє, що йому сюди треба говорити.

ПІДЛАСА Р.А. Ні, хай він говорить в телефон.

(Загальна дискусія)

КУБІВ С.І. Алло!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович, говоріть в телефон, добре? Давайте продовжуйте тут говорити.

КУБІВ С.І. Добре. Доброго ранку усім ще раз!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку!

КУБІВ С.І. Хочу перш за все подякувати за зустрічі і за умілість спробувати нові форми, які ми робимо сьогодні.

Друге. Хочу сказати, що цей законопроект, який сьогодні дали, і по суті, і по формі маю декілька зауважень. Тому що нам добре відомо, що існування законопроектів 2730, 2731, 2732, які були зареєстровані в січні місяці, до сих пір з незрозумілих причин ми їх не розглядали. Цей даний законопроект, який сьогодні дублює окремі положення цих законопроектів, по своїй формі є альтернативний. Вважаю, що ми повинні, якщо дивитися на це, треба аналізувати всю відповідну позицію.

Тепер по суті. Ми на сьогоднішній день повинні чітко розуміти, що ми хочемо створити орган, призначення членів в якому здійснюється в спосіб, але ми тут порушуємо Конституцію. І абсолютно не йде положення з Конституції, тому що в Конституції чітко написано, що Президент не є наділений повноваженнями призначити уповноважених із закупівель.

І зараз шановна пані, яка говорила про процес, але вона не говорила про суть і про законодавчу базу. Тому, коли ми говоримо щодо уповноважених із закупівель, то не є державними уповноваженими. Фактично орган, а не комісії, підпорядковано Антимонопольному комітету, як це має бути.

Мені також не зрозумілий формат комісії, коли в одному місці ми декларуємо, що вона складається з не менше 3 уповноважених, а в іншому місці призначаємо не менше 7 уповноважених. Хто буде і в якому режимі регламентувати роботу цієї комісії?

Окремо хочу зазначити також про пропозиції Антимонопольного комітету, які вони виклали в своєму листі щодо внесення змін у статті 18 Закону «Про публічні закупівлі». Ми не можемо вносити зміни ще не у чинні норми. І саме тому даний законопроект буде формально суперечити, і не тільки Конституції, ще й Закону «Про публічні закупівлі».

Рекомендую на даний момент відхилити цей законопроект як за формальними, так за юридичними, так за антиконституційними правками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович. Дякую. Від'єдную вас.

КУБІВ С.І. Буду голосувати проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовились. Дякую.

ПІДЛАСА Р.А. Законопроект був написаний мною з моїми юристами.

_____. Вони взагалі ніякого відношення не мають...

ПІДЛАСА Р.А. Ні, чому? Звісно, ми з ними як зі стейкхолдерами, які... і з Міністерством економіки, і з ними проговорювали. Прошу?

_____. *(Не чути)*

ПІДЛАСА Р.А. Концепція розділення законопроекту 2652 на два законопроекти народилася під час зустрічі з Президентом, на якій, до речі, були також присутні і голова комітету та пані Буймістер як депутат, який відповідає за антимонопольну реформу.

_____. Ще раз уточнюю: хто саме приніс цю ідею?

ПІДЛАСА Р.А. Хто саме озвучив цю ідею?

_____. Приніс. Я не знаю...

ПІДЛАСА Р.А. Озвучила ідею особисто я.

_____. І ти її вигадала?

ПІДЛАСА Р.А. Так.

_____. Зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є ще якісь коментарі чи запитання?

_____. Пропоную: давайте переходити до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я єдине наостанок хотів би сказати, що це правда, Роксолана Андріївна справедливо зауважила, що була зустріч в Офісі Президента, на якій ми обговорювали цю проблематику особисто з першою особою держави. Обговорювали через те, що ризик того, що цей орган перестане працювати і як наслідок матиме часткову або повну зупинку, він не просто існує, він абсолютно реальний. І цей ризик настане з 19.04.

Я не отримую жодного задоволення від того, що ми вирішуємо це так точково. Але, враховуючи, що реформа комплексна і структурна Антимонопольного комітету, яку пані Буймістер готує, вона, на жаль, не може бути пришвидшена і прийматися, махая шашкой, швидкими темпами по об'єктивним причинам, то такий підхід є екстремим і націлений на те, щоб погасити цю пожежу. Але, враховуючи, що сьогодні квітень, ми можемо

говорити, пані Людмила, що, наприклад, в травні ми проголосуємо ваш законопроект і виправимо цю ситуацію?

БУЙМІСТЕР Л.А. Насправді у нас більшість вся готова, якщо буде 300 голосів у залі, то ми елементарно голосуємо і приймаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто проблема вашого законопроекту – це необхідність внесення змін до Конституції?

БУЙМІСТЕР Л.А. Так. Але в будь-якому разі, як я вже зауважила, нам все одно треба вносити зміни до Конституції, тому що у нас Конституція суперечить Закону про комітет у спосіб, який насправді порушує саму логіку незалежності Антимонопольного комітету. Тому що призначення голови Антимонопольного комітету урядом, діяльність якого цей же Антимонопольний комітет перевіряє, суперечить взагалі логіці незалежності цього органу. Тому цей недолік нам в будь-якому разі необхідно виправляти.

ТАРУТА С.О. Вибачають, я хотів би доповнити те, що Люда сказала. Там єдина проблема, яка може виникнути, це хто призначає: Президент або Верховна Рада. Отам буде полеміка. А так, в принципі, він дуже гарний.

БУЙМІСТЕР Л.А. За проектом закону призначає Верховна Рада за поданням Президента. Тобто там полеміки абсолютно ніякої немає. І...

ТАРУТА С.О.. за ідеєю, щоб все ж таки Президент призначав.

БУЙМІСТЕР Л.А. В проекті закону наразі подає Президент, а призначає Верховна Рада.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Можливо, я неправа, мені здається, що ми наразі виправляємо проблему, яка була закладена у попередніх законопроектах, так чи не так?

ПІДЛАСА Р.А. Я би не сказала, що це проблема, тому що насправді...

ЛІЧМАН Г.В. Якщо це не проблема, навіщо... Вибач, у мене питання інше. У мене питання таке. Що нам робити на майбутнє, щоб таких ситуацій в нас не складалося? Бо це дуже погано для нас як для комітету і для кожного, хто зараз повинен приймати це рішення для себе, і не для себе також.

ПІДЛАСА Р.А. Дозвольте я прокоментую? Якщо дійсно ви робите відсилку до Закону «Про публічні закупівлі», в якому ми додали норму, що голова колегії має мати вищу юридичну освіту, то я особисто не вважаю це помилкою. Я досі вважаю, що це було хороше рішення, логічне, тому що голова колегії все ж таки несе відповідальність за рішення.

ЛІЧМАН Г.В. Якщо воно хороше, логічне, то що ми зараз робимо?

ПІДЛАСА Р.А. Подивіться, проблема в тому, що ми не змогли реформу оскарження ухвалити вчасно. Чому? Тому що у нас, ви пам'ятаєте, цей законопроект про реформу оскарження був зареєстрований на початку грудня. Ми його розглядали в січні. Якби в нас не було землі, якби в нас не було форс-мажорних обставин по карантину, ми би вже її в тому чи іншому вигляді ухвалили: або велику реформу антимонопольну, або реформу органу оскарження.

Але, вибачте, якщо у нас є квазісудовий орган, який приймає рішення про мільйонні тендери, який приймає юридичні рішення, які несуть

юридичні наслідки, то логічно було би, щоб голова цієї колегії все ж таки мав юридичну освіту.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я не розумію. Тобто, якщо голова зараз без юридичної освіти, ми під нього закон підміняємо, чи що? Чи, може, голову поміняти треба? Я не розумію. Я вообщє не розумію, в чому питання? Я бачу системну помилку. Знаєте, в чому системна помилка? Бо ми зараз, Дмитро Андрійович, вибач, будь ласка, я до тебе зараз апелуюю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чую, чую.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Коли нам говорять, що це потрібно, тому що це зупинить роботу, і іншого виходу немає, я в це не вірю. Вихід завжди є, його потрібно шукати. Це по-перше.

І чого не треба, якщо це вихід, знову порушувати Конституцію, знову щось вносити з прицілом на те, що колись потім буде якась реформа, яка все це все виправить. Я вже не раз ту, зараз тут наблюдаю, як ми таке робили, як ми щось приймаємо з урахуванням того, що ми через час щось змінимо, а потім змінюються обставини, змінюються режими правові, карантини входять - і це все руйнується.

Я пам'ятаю, як ми тут приймали законопроект, пам'ятаєте, про те, що стратегічні підприємства повинні бути накриті законопроектом. Яка була дискусія? Що нам казали? Ми 3 місяці... Де? Ми досі не накрили їх. Досі. А зараз... *(Загальна дискусія)*

Я кажу чесно, Роксолана, про системну помилку, і ми ці помилки системні продовжуємо робити. І я тобі кажу, я даю сто відсотків, що зараз, якщо ми це приймемо, а потім воно відтермінується, ми знову отримаємо щось таке. І ми будемо порушувати Конституцію заради політичних вподобань далі і далі. Є такий принцип - верховенство права. Що таке

«верховенство права»? Це коли юридична норма Конституції вище політичної доцільності. І тоді це.....

От зараз я сиджу, я юрист, я розумію, що таке верховенство права. Якщо я зараз проголосую за цей законопроект і я знаю, що він суперечить Конституції, я порушую принцип верховенства права. Оце вам приклад. Я буду голосувати проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгеній Володимирович.

Пані Буймістер, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Женя, я абсолютно з усім погоджуюся, і в тому числі з коментарями щодо системності. Тут, я ж кажу, екстраординарність обставин карантину, коронавірусу і всього, що ми сьогодні маємо, і якщо ми зупинимо всі тендерні процедури сьогодні, то ми просто...

ШЕВЧЕНКО Є.В. Шукайте інший спосіб.

БУЙМІСТЕР Л.А. ... отримаємо абсолютно набагато гірші результати. Але в цілому я з тобою погоджуюся.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Шукайте інший спосіб! Немає тог..., це не панацея, я в це не вірю. Ще раз кажу, це неправда. Є завжди спосіб, треба його тільки шукати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте я перед тим, як поставлю на голосування, вже тоді заключне слово скажу.

Дивіться, безумовно, всі ваші аргументи мають сенс. Євгеній Володимирович, я повністю як би розумію всю вашу біль. У нас дуже просте рішення зараз перед нами: або ми справді відхиляємо цей законопроект, доопрацьовуємо, але ми тоді готуємося до того, що це буде спозиціоновано

як таким чином, що через певну позицію комітету орган оскарження припинив працювати. Це не погроза жодним чином, це просто та реальність, і ми будемо відстоювати разом з вами, і я персонально так само. Або ми можемо взяти проголосувати і пропустити цей законопроект, а потім виправити цю ситуацію в реформі пані Буймістер, яка вже передбачає всередині цього закону те саме, що там. Єдине, що воно відтерміновує. В чому різниця? Різниця тільки в часовому люфті. І там, і там ці відносини виправлені: і в цьому законі, і в законі пані Буймістер. Різниця тільки в тому, коли це виправлення вступить в силу. Чи воно вступить в силу через тиждень, через півтора, чи воно вступить в силу через місяць. Ціна цього рішення - виключно ризик потенційної кризи в органі оскарження, не більше не менше. Тут немає ніяких філософських, етичних сторін, є виключно суха логіка, простий прагматизм.

ШЕВЧЕНКО Є.В. доповідати. Чому раніше.....

ПІДЛАСА Р.А. Женя, ти ж бачив, чим ми займалися в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Євгеній Володимирович, давайте, якщо чесно, ...

_____. На комітет ми не виносили його.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми розглядали, відхилили. Більше того, місяць тому я звернувся до першого віце-спікера стосовно того, щоб цей закон був поставлений в зал, для того щоб теж мати, скажімо так, поштовх і стимул розглянути його додатково. Через ті обставини, які були зазначені, землю і все інше, в зал він винісся тільки зараз, коли уже в нас актуальність вирішення цієї проблеми велика як ніколи.

Тому я звертаюсь просто з пропозицією все-таки піти на цю міру, так само як ми пішли на міру 3175.

_____. Правильно я розумію, що зупиниться робота оскарження в ВСУ, правильно? А самі ж публічні закупівлі не зупиняться. Ні?

ПІДЛАСА Р.А. Дивіться, оскарження не зупиниться, буде працювати одна колегія, яка має, очевидно, пропускну здатність нижче....

_____. *(Не чути)*

ПІДЛАСА Р.А. Почекайте, питання в тому, що, чим довше розглядається тендер, тим довше у нас стоїть... точніше, чим довше йде оскарження, у нас стоїть тендер. Дивіться, у нас зараз, коли потрібно, щоб закуповувались речі, крім протиепідеміологічного призначення, кожна лікарня проводить закупівлі, які стоять, поки йде оскарження. Якщо оскарження буде йти місяць, то вони місяць будуть не мати всього, що їм потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, пан Марчук.

(Загальна дискусія)

МАРЧУК І.П. на жаль, порушувати Конституцію або йти в розріз з її нормами вже стає якоюсь, м'яко кажучи, традицією. Це перше.

По-друге, якщо ви зверталися до віце-спікера і він не почув наше звернення, то ми знову ж таки підставляємо Комітет економіки, який хочуть зробити крайнім.

І третя річ, і третій момент. Чи ми дійсно пропрацювали можливі варіанти рішення цієї проблеми, крім, так сказати, прийняття оцих змін? І хто

це пропрацьовував? Хто це пропрацьовував? Може, на якомусь операційному рівні можна, дійсно, нейтралізувати оцю проблему, пов'язану...

_____. *(Не чути)*

ПІДЛАСА Р.А. Давайте про способи, що можна зробити. Ми це проговорювали не один раз. Проговорювали про те, дійсно, ось цей спосіб: внести спочатку в стару редакцію зміни в публічні закупівлі, потім в нову редакцію внести зміни, потім ще окремо внести в антимонопольний законопроект. Але об'єктивно і очевидно це набагато довший шлях, ніж взяти розбити 2652 на два законопроекти. Ми все одно збиралися робити реформу оскарження. Це не є напівміра чи конструкція, яка буде тимчасова, це на постійній основі буде діяти. Я вам пояснюю, які способи...

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович! Євгеній Володимирович, можна я відповім просто пану Марчуку, чому не можна внести зміни до законопроекту... по факту, до проекту Закону про публічні закупівлі. Він ще не вступив в силу. Да, якщо просто пам'ятаєте, ми саме через це минулу пропозицію відхилили, тому що вона вносила зміни до законопроекту, який ще не набув чинності.

Ми, справді, обговорювали в Офісі в присутності Президента можливі варіанти. Це той варіант, який, в принципі, був досягнутий як компромісний і тимчасовий до того моменту, поки законопроект пані Буймістер не буде винесений і проголосований в залі.

Да, пані Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Наскільки я розумію, тут є великі проблеми в крос-функціональній комунікації. І коли Роксолана каже: "Це мій законопроект і я

його сама напрацювала", - мені здається, що це не досить гарно по відношенню до Людмили, яка веде цю проблематику, цю тему, наскільки я пам'ятаю, уже давно.

Тобто я б хотіла бачити якість опрацювання у підкомітеті, якість загальне бачення від комітету, і далі Людмила, мабуть, теж повинна свою позицію нам надати. Ну, якщо це ініціатива суто Роксолани, це не дуже, на мій погляд, раціонально.

БУЙМІСТЕР Л.А. Заради справедливості, це була позиція, яка була узгоджена на зустрічі, дійсно, в Офісі Президента, як би це не було якість індивідуальне рішення...

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

БУЙМІСТЕР Л.А. Жень, Жень, можна, ну, я договорию?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жень, Жень, Люда же отвечает Ане, причем тут...

БУЙМІСТЕР Л.А. Тому і, дійсно, це вимушений захід, який, я думаю, що нікому на сьогодні не подобається, але він є необхідним. Я можу сказати тільки одне: текст цього законопроекту абсолютно співпадає з тим текстом, який про орган оскарження був у реформі Антимонопольного комітету, великій і комплексній, яку ми починали вже опрацьовувати на підкомітеті і надалі будемо опрацьовувати...

_____. А як це сталося, що починали опрацьовувати і не доопрацьовували?

БУЙМІСТЕР Л.А. Але зараз з урахуванням часу було вирішено вийняти цю частину із реформи і приймати її окремо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто такий самий текст є у вас в проєкті системної реформи?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да, це такий самий текст, слово в слово.

ШЕВЧЕНКО Є.В., що написало Головне науково-експертне управління по законопроекту?

БУЙМІСТЕР Л.А. Коментарі ГНЕУ, вони такі, які вони є, тому що це частина реформи, яка вирішує це питання. Тому, дійсно, коли з великого одного вириваєш частину, воно завжди десь щось втрачається.

ПІДЛАСА Р.А. Це навіть один з двох законопроектів, який робить цю реформу оскарження, який є при цьому частиною великої...

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я ставлю руку над, ставлю руку. Якби ми зараз на робочій групі зібрались, ми б нашли спосіб, який би...

ПІДЛАСА Р.А. Женя, у нас була робоча група.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я не був в тій групі. Який би нам цього безглузлого порушення Конституції.... *(Не чути)*

ПІДЛАСА Р.А. Ти говориш через те, що тебе не було в робочій групі.... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! Євгеній Володимирович, давайте не перетворювати це на дискусію двох осіб.

Дивіться, ще раз, ми почули, що цей самий текст є в реформі пані Людмили, яка веде реформу Антимонопольного комітету, він ідентичний, я правильно розумію?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У ГНЕУ зауваження саме до вашого законопроекту з приводу антиконституційності, тому що ваш законопроект для того, щоб він був реалізований, потребує внесення змін до Конституції, правильно я розумію?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому висновок ГНЕУ розповсюджується і на цей законопроект?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цей законопроект є просто спорадичним абзацом, який витягнули і зараз намагаються імплементувати, для того щоб зробити таким чином, щоб не накрилася робота органу оскарження Антимонопольного комітету.

БУЙМІСТЕР Л.А. І насправді не тільки органу оскарження, тому що, якщо подивитися на практику роботи комітету останній рік, то здебільшого державні уповноважені, вони зайняті тим, що розглядають скарги по публічним закупівлям. Чому і є такою, там, гострою стоїть ця проблема, тому що, замість того щоб на сьогодні, в критичний момент, коли у нас спекулятивний ріст цін і треба займатися абсолютно іншими...

регулюванням інших ринків, Антимонопольний комітет витрачає час на розгляд скарг щодо публічних закупівель.

Тому так, всі як би зауваження приймаються, треба якнайшвидше приймати реформу, яка це все виправить, але сьогодні треба надати Антимонопольному комітету можливість працювати в такому кризовому, антикризовому режимі з іншими ринками, а не з оскарженням публічних закупівель.

Тому як би мені цього не хотілося, але я теж прошу підтримати, тому що нам треба займатися, дійсно, Антимонопольному комітету треба займатися іншими справами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто, пані Буймістер, вибачте, якщо подло прозвучить, але ви як архітектор антимонопольної реформи, візіонер, ви як би логіку цієї дії розумієте і, в принципі, вона виправдана?

БУЙМІСТЕР Л.А. Я навіть розумію логіку, чому воно так описано, як є. Тому що способів типа бути конституційними, але робити неправильні речі, їх мільйон. Але тут ми насправді для того, щоб у всіх була совість спокійна, ми робимо правильні речі, ми закладаємо правильний механізм призначення, просто він вирваний з контексту на сьогодні, і цей контекст ми повинні зараз будемо додати до цього законопроекту. От і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ПІДЛАСА Р.А. В тому числі через зміни до Конституції.

ШЕВЧЕНКО Є.В.хто проти. Демократія, звісно, це процес, і процес цей повинен відповідати Конституції. Якщо ми порушуємо процес заради не зрозумілих для багатьох принципів роботи АМКУ, а я в це взагалі не вірю, от я не вірю про те, що якщо ми не приймемо цей законопроект, то

він зупинить цю роботу. Я в це не вірю. Хай згорить будь-який такий мілкий орган, як АМКУ, чим я буду порушувати Конституцію. Нам треба виганяти з фракції, з парламенту не за прогули, не за кнопки, а те, хто голосує три рази за закони, які порушують прямо брутально, якщо ми це бачимо. Я розумію, що є помилки, коли, буває, парламентарі не помічають, що вони протирічать Конституції, але коли нам прямо кажуть, всі говорять, і даже самі автори говорять: "Да, це порушуємо, але так потрібно", - хай згорить цей АМКУ!

БУЙМІСТЕР Л.А. Я тут останню репліку, і пропоную уже переходити до голосування.

В англійському праві є дуже такий гарний принцип *substance over form*, який, по суті, означає, що суть того, що ми робимо, важливіша за форму. Незалежність регуляторів і інституційна спроможність регуляторів – це і є основа демократії, про яку Євгеній Володимирович говорить.

Тому я тут не можу погодитись, що якщо є помилки в Конституції, які ми знаємо, що необхідно виправити, ми повинні все одно слідувати цим нормам, коли у нас є надзвичайна ситуація.

_____. *(Не чути)*

БУЙМІСТЕР Л.А. Є. У нас в Антимонопольному комітеті у нас є надзвичайна ситуація з ефективністю роботи саме через те, що вони займаються невластивою функцією. Тому тут, я кажу, тільки англійський цей принцип, він виправдовує, в принципі, те, що ми робимо.

МАРЧУК І.П.. В мене просте питання, таке дуже, так сказати, операційне. Тобто нам не вистачає уповноважених..... порушення законодавства? Чи нам не вистачає помічників, асистентів, юристів...

ПІДЛАСА Р.А. Ні, саме уповноважених, саме уповноважених.

МАРЧУК І.П.. Саме тому що навантаження на одного уповноваженого критичне. Але якщо ми підніmemo якість його, так сказати, помічників і тим самим зменшимо кількість часу, який уповноважений з питань публічних закупівель буде витрачати, то, може, ми в два рази підніmemo продуктивність цих уповноважених? *(Шум у залі)*

Але чи дійсно ми, Роксолано, чи дійсно ми заглиблювались на операційний рівень для того, щоб не допустити...

БУЙМІСТЕР Л.А. Я думаю, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила, давай. Підласа, ти - і закінчуємо.

БУЙМІСТЕР Л.А. Добре.

ПІДЛАСА Р.А. Ні. Дивіться, колеги, дійсно, ти все дуже правильно говориш. Дійсно, їхню спроможність за рахунок апарату Антимонопольного комітету потрібно підвищувати, і це є частиною законопроекту, в тому числі і Людмили, 2730, і альтернативних законопроектів. Це допоможе. Але трансформація інституції на наступний тиждень не відбудеться вона, ця трансформація. А проблема достатньо в нас горящая з цими уповноваженими.

Плюс треба додати, що державні уповноважені чисто фізично засідають як от в суді, вони сидять в кімнаті, слухають якихось голів сільрад, які приходять і розказують їм, скільки вони тонн молока хотіли купити, скільки купили і що там в них відбулося. Це відбувається фізичне заслуховування. Тобто при тому всьому, що їм апарат готує всі документи, вони витрачають час на ці засідання колегії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте Буймістер і... Тогда ты и Буймистер.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Колеги, у нас стільки вже таких законів, які протирічать Конституції, наприйнято. Ви просто молоді люди, не розумієте, що ви творите. Майдани почалися з того, що процес прийняття законів був порушений. І коли Янукович захотів собі повноваження і плював на Конституцію, ми знаємо, чим це виплило.

Це системна річ, і кожен раз, коли ви будете нам казати, що це потрібно, щоб не зупиняти роботу, я ще раз кажу: хай згорить і зупиниться АМКУ, але Конституція – це свята річ, це державність наша. Якщо у нас буде більш ста законів, які Конституцію порушують, це вже не Конституція, це вже не держава. І ви нерозумінням цим руйнуєте нашу українську державність.

Тобто я закликаю депутатів наших не голосувати за це, Конституція – найвищий пріоритет для нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович, при всій повазі до вас, я вас дуже поважаю, але прирівнювати цей законопроект до законопроектів 16 січня – це якесь трошки перебільшення.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я не про 16 січня. Я кажу про те, що коли прийняли зміни до Конституції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж з вами почули, що цей законопроект дублює повністю те, що закладено в системній реформі пані Буймістер...

ШЕВЧЕНКО Є.В. Ні, про 16 січня мова не йде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... пані Буймістер, один в один.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)* Це про інше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей. Тоді питання знімається.

Пані Буймістер і...

БУЙМІСТЕР Л.А. Я тільки додам до того, що сказала Роксолана. Ми, дійсно, заглиблювались в операційну модель роботи Антимонопольного комітету. Вони отримують 15 тисяч скарг щодо публічних закупівель. І кожна цю скаргу вони повинні розглядати, особисто уповноважені, не помічники. Тому є функціонал, який просто не може бути перенесений на помічників, як би вони якісно не опрацьовували, але... (Можна я додам, да?) Але тут є ще друга частина філософії. Вносити сьогодні косметичні зміни, які не вирішують проблеми, яка закладена була не нами насправді, а була закладена, коли ці функції було передано до Антимонопольного комітету, це знову робити півкрока в насправді неправильному напрямку. Тому що, коли ми думали, що ми встигнемо ще до землі прийняти велику реформу системну, то ці питання всі вирішувались. Вирішувалось і питання антиконституційності, і питання інституційної спроможності, і питання органу оскарження, які я вже казала, що за філософією повинен зараз стати таким окремим підкомітетом в комітеті, щоб потім його можна було виділити в окремий орган.

Тому було прийнято рішення, розуміючи всі наслідки, щоб не робити оці півкрока не в той бік, все ж таки зробити один великий крок і велику частину реформи Антимонопольного комітету, зробити уже зараз. Це дозволить, окрім того, що зараз розвантажити уповноважених, це, дійсно, дозволить втілити вже цю частину реформи. І коли ми проголосуємо велику реформу, уповноважені будуть сконцентровані на імплементації уже тільки тієї великої системної реформи, вони вже не будуть думати, яким чином їм зараз ще і змінювати ці функції органу оскарження, це вже буде зроблено. І в цьому насправді з точки зору швидкості процесу імплементації реформи теж є дуже великий плюс, що ми сьогодні запускаємо частину реформи, а далі ми

будемо запускати як би подальші кроки. Тому як би, я ж кажу, що як би це не звучало, але прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Буймістер.

Тоді, колеги, ставлю на голосування проект Закону 3132 і пропоную рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу в першому читанні.

БУЙМІСТЕР Л.А. Тільки є один момент, там треба буде в "Перехідні" внести...*(Не чути)*

ПІДЛАСА Р.А. Стоп! Тихо! Ні, цей орган, комісія, не запрацює, поки не будуть внесені зміни в Закон України "Про публічні закупівлі". Поки не внесені зміни в Закон "Про публічні закупівлі", працюють колегії. Зараз цей законопроект нам дає можливість лише наймати та призначати нових уповноважених, їх навчати, і щоб вони ходили в Антимонопольний, і дивилися, слухали і готувалися до своєї нової ролі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, колеги, ставлю на голосування пропозицію Верховній Раді включити в порядок денний проект Закону 3132 та прийняти його за основу в першому читанні. Прошу голосувати.

Хто – за? 7. Онлайн за – Кисилевський.

Проти, колеги? 3. 4. І Степан Іванович Кубів проти. 4. 5. *(Руццишин)* 6, да, Колтунович - 6.

Хто – утримався, колеги, будь ласка? 2.

Дякую, колеги. Законопроект 3132 ні-ні, був рекомендований до включення в порядок денний Верховної Ради і до голосування за основу в першому читанні.

Колеги, переходимо до порядку денного, пункту другого порядку денного. Роксолана Андріївна?

ПІДЛАСА Р.А. Степан Іванович, я перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він хоче слово взяти чи... Степан Іванович, вас не чуто просто.

ПІДЛАСА Р.А. Він хотів "за", "проти", "утримався" - скільки, цифри.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Павлівна, оголосіть, будь ласка.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. За – 7, проти – 6, утримались – 2.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

_____ . Проїшов?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не проїшов.

Переходимо до пункту другого порядку денного, будь ласка, колеги.
Проект Закону 3322 авторства Тарути Сергія Олексійовича.

Будь ласка, Сергій Олексійович, вам слово. Євгеній Володимирович!
Євгеній Володимирович! Євгеній Володимирович...

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте без примусу, тут всі з однаковими правами в цьому комітеті.

Будь ласка.

ТАРУТА С.О. Шановні колеги, пропонується проект Закону 3322, який був розроблений колективом авторів. І я вдячний всім, хто підписав, і

особливо Олексію Мовчану і команді, це дуже фахова команда, яка працювала разом з нами.

Хочу сказати, що зміни по процедурі банкрутства входять в перелік практично всіх європейських країн як антикризові дії, тому що, на жаль, економічна ситуація дуже складна, і в тому числі в Україні, і, безумовно, вона потребує реакції.

Що пропонується? Пропонуються зміни в "Перехідних положеннях" про Кодекс України з процедур банкрутства. Які ми пропонуємо новації? На час карантину пропонується дозволити проведення зборів та комітетів кредиторів дистанційно в режимі відеоконференції. Це один варіант.

І інший варіант. Пропонується також проводити збори та комітет кредиторів через опитування, опитування через електронну чи через пошту, якщо буде домовленість між комітетом кредиторів і арбітражним керуючим. І в першому, і в другому випадку підписує протокол тільки арбітражний керуючий один.

Також на час дії карантину продовжуються всі строки з точки зору і засідань суду, і що стосується... накладаються поки, скажімо так, продовження термінів відносно реалізації майна і всіх інших, все, що стосується самої процедури тих банкрутств, які вже відкриті.

Друга новація, і я думаю, що вона дуже важлива, і навколо неї у нас було дуже багато дебатів, і ми брали практику багатьох країн, як європейських, так і не тільки, і навіть до Австралії доходили, відносно того, який термін зробити відносно мораторію на нові банкрутства. І тут у нас була полеміка: 15 жовтня, 2 місяці, рік, як це зроблено зараз в Німеччині. Але ми досягли між собою компромісу і домовилися, що термін встановлюється, на який є мораторій про відкриття нової процедури банкрутства, – це карантин плюс 90 днів. І це дасть можливість не в повній мірі, але, дійсно, багатьом підприємствам, у яких є великі проблеми, чи можуть виникнути ці великі проблеми, вирішити протягом цього терміну проблеми і все ж таки зробити роботу цих підприємств, не підлягаючи під процедуру банкрутства.

Також ми тут дискутували відносно реалізації майна, і тут теж ми між собою досягли консенсусу. І хочу сказати, що ці зміни до "Прикінцевих положень", вони збалансовані. У нас є тільки одне зауваження від ГНЕУ, вони пропонують, щоб початок дії починався з 12 березня, коли по рішенню Кабінету Міністрів офіційно у нас почався діяти мораторій, ми для себе установили термін: всі справи з 1 лютого, які є заяви, розпочинаючи з 1 лютого... Чому це ми установили 1 лютого? Тому що - ну, і це буде якраз обговорення на нашому комітеті, - тому що реально проблеми почалися в економіці з точки зору впливу всіх проблемних... всіх дій в економіці відносно пандемії в Європі і в Україні ще раніше, не тільки 12 березня, а це почалося уже в лютому місяці. І тому пропонували ми, щоб все ж таки термін був з 1 лютого.

Це головні позиції відносно наших пропозицій по проекту Закону 3322. Може, Олексій добавить, він теж приймав дуже активну участь в підготовці цього проекту закону, була гарна команда з його сторони і... Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

МОВЧАН О.В. Я дуже коротко... Да, дякую, Сергій Олексійович.

Загалом про цей законопроект, щоб розуміти, це заходи, вони не жорсткі, тобто вони всіх суб'єктів сфери банкрутства, вони ставлять в позицію для... дають їм більше можливостей для прийняття рішення, більше свободи десь, там десь ми продовжили строки, для того щоб не, умовно, закрити всі банкрутства, які можуть бути, а зробити плавним захід в банкрутство і вихід, і, захід в карантин, мається на увазі, бо у нас це сфера досить-таки велика, різні суб'єкти на різних етапах є, і тому не можна категорично ставитися з однією нормою, відносити одну норму до одних суб'єктів і до інших. Тобто у кожного різні ситуації: хтось вже на стадії підписання протоколу про продаж майна, і їм, по суті, як би не потрібні ці заходи, вони купили - далі і працюють на цьому підприємстві; а хтось тільки

відкрив, пішов з заявою до суду про відкриття провадження. Тому, тобто це такі дуже гнучкі, м'які заходи, які врятують і допоможуть швидко відновитися економіці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ТАРУТА С.О. Я ще доповню, що спочатку в нас була дискусія відносно того, щоб все ж таки призупинити і всі процедури по діючим банкрутствам, але потім ми досягли якраз консенсусу врахуванням того, що, можливо, зараз деякі вже є підприємства, де можливі мирові угоди, і ми можемо дуже швидко почати роботу цих підприємств в цей непростий час.

І тому ми домовилися, що якраз відеоконференція і опитування вирішить питання по тим банкрутствам, де, дійсно, є нагальна потреба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Приходько, у вас був? Ні?

Чи є в когось з тих, то онлайн присутній, зауваження, запитання чи коментарі? Степан Іванович, вас нечутно. Давайте ми вас знову наберемо зараз, добре? Зараз, зараз...

Да, Степан Іванович, говоріть, будь ласка. Говоріть, ми вас чуємо.

КУБІВ С.І. Доброго ранку ще раз. Дякую за державницьку позицію по першому питанню. Конституція сьогодні - це найвищий документ, по якому фактично ми живемо, і перспектива нашої держави, і не можна його порушувати, кому як захочеться.

По питанню пана Тарути - я буду підтримувати. Це, дійсно, питання з точки зору терміну: перша чи дванадцята позиція, про що говорив пан Сергій, мені здається, суттєво підтримати позицію все-аки і підкомітету, і підтримати позицію пана Тарути. Я буду голосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович, дякую.

Колеги, тоді ставлю на голосування проект Закону 3322, якщо більше немає ні в кого запитань і зауважень. Немає? Можемо переходити до голосування, правильно?

Ставлю на голосування проект Закону 3322 про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства (щодо недопущення зловживань у сфері банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)). Прошу голосувати.

Хто – за? Так, є. Руцишин – за, Кубів – за. Колтунович? Шевченко – за. Всі – за. Кисилевський – за? Кисилевський – за. Колтунович теж «за»? Олександр Сергійович! Чомусь не чути... Олександр Сергійович, ще раз, будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви – за.

Дмитро Давидович – за.

Ярослав Іванович, ви?

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Степан Іванович теж сказав, що буде підтримувати «за».

У нас одноголосно, да? Одноголосно.

Колеги, комітет вирішив одноголосно включити проект Закону 3322 до порядку денного та прийняти його за основу в першому читанні. Правильно? В першому читанні. Все. *(Шум у залі)*

Колеги, я ставлю на голосування пропозицію за основу і в цілому на ваш розсуд, да? Ставлю тоді на голосування пропозицію: рекомендувати

Верховній Раді внести в порядок денний проект Закону 3322 та прийняти його за основу та в цілому. Прошу проголосувати.

Хто – за? В залі одногосно. Дмитро Давидович?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Колтунович – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович – за. Ярослав Іванович – за. Степан Іванович – за. Все, одногосно.

Дякую, колеги. Комітет вирішив рекомендувати включити до порядку денного та прийняти за основу та в цілому проект Закону 3322 авторства Тарути Сергія Олексійовича.

Мені говорять, що... секретаріат, що необхідне провести повторне голосування по проекту 3132. Тому що, я так розумію, що... *(Шум у залі)* Вони не чули голосування, Микола Леонідович. Колеги, не чули голосування, тому вимушений поставити його ще раз: проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету (реєстраційний номер 3132). Колеги, рекомендація: включити у порядок денний Верховної Ради та прийняти за основу в першому читанні. Прошу голосувати.

Хто – за? Шість присутніх... сім присутніх разом з Кисилевським, як і було.

Хто – проти, колеги? Три, залі – три. Чотири з Руцишиним. Колтунович?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Проти, або утримався. Давайте «проти»... попереднє голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти. П'ять. Степан Іванович теж був проти. шість. Так, як і минулого разу.

Ярослав Іванович, чутно на цей раз все?

РУЩИШИН Я.І. Так, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сім на шість, правильно?

Хто утримався, колеги? Двоє: Скорик і Марчук. Рішення не прийнято. Рішення не прийнято, рішення прийматиме зал, на розсуд залу. Да, зараз переробимо тоді документи. Дякую, колеги.

В нас залишилося «Різне». Дві пропозиції по «Різному». Не пропозиції, а два зауваження, колеги.

Перше. Я скидав вам у чат комітету правку по оренді, нашу багатостраждальну. Значить, ми її направляли в цьому вигляді, в якому вона є, в бюджетний комітет, але, чесно кажучи, зіткнулися з позицією фінансового, з Міністерства фінансів, який не дуже бачить цю правку, і вони не хочуть звільняти від оренди, вони хочуть тільки зменшити її до рівня орендних платежів, комунальних платежів і до рівня платежів за охорону.

Я говорив з головою бюджетного комітету. Якщо ми зараз ще встигнемо від комітету офіційно надати пропозицію включити саме текст нашої правки в законопроект по бюджету, в них прямо зараз відбувається комітет, і практично вони її розглянуть.

Якщо немає критичних заперечень по цій правці, я пропонував би тоді від комітету рекомендувати бюджетному комітету включити її в текст проекту закону.

Я повторюсь, щоб не було ніяких двозначностей, правка звучить наступним чином: «Встановити, що на час дії відповідних обмежувальних карантинних заходів, запроваджених Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), обставинами, за які наймач або орендар не відповідає відповідно до частини другої статті 286 Господарського кодексу України, частини четвертої та шостої статті 762 Цивільного кодексу України, також є

заходи, запроваджені суб'єктами владних повноважень, якими забороняються або суттєво обмежуються певні види господарської діяльності з використанням орендованого майна, або заходи, якими суттєво обмежується доступ до такого майна третіх осіб». Це пропозиція в якості «Перехідних положень» включити... рекомендувати бюджетному комітету включити, власне, у текст закону.

Якщо ніхто не проти, я тоді ставлю на голосування. Хто за те, щоб надати таку рекомендацію, прошу проголосувати.

Тут всі – за. Пан Колтунович?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Плюс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плюс.

Степан Іванович Кубів? Не видно вас. Не голосував, значить. Всі – за, окрім Підласої і Кубіва, не голосували.

Останнє питання на обговорення, колеги. Тут була на початку комітету Ірина Борзова, наша колега. В неї є пропозиція, і я просто пропоную, можливо, на наступному засіданні розглянути, бо це буде по процедурі правильно. Вона подала законопроект 3297, який фактично, там одна норма, він звільняє від сплати штрафів за прострочку кредитів юридичних осіб. Я просто хотів би звернути вашу увагу на цей законопроект. Давайте там витратимо день, може, два, він реально з однієї норми складається. Якщо буде згода комітету, можливо, ми його зможемо опрацювати в дистанційному режимі, провести ще...

_____. Це наш комітет?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наш комітет, да.

БУЙМІСТЕР Л.А. А є питання. Ми в антикризовий цей коронавірусний наш закон попередній вносили норму щодо мораторію на час карантину на дефолтні проценти по кредитах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки для фізичних осіб.

БУЙМІСТЕР Л.А. По-моєму, ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки для фізичних осіб.

У пані Кінзбурської якраз розширення це на юридичні особи. У разі... Ні, вона була на самому початку.

Тому я просто... я зараз кину це в групу. Зверніть на це увагу. Якщо ми досягнемо згоди, давайте на середу планувати, щоб ми рекомендували Верховній Раді включити це в порядок денний і проголосувати в залі. Добре?

Пан Мовчан.

МОВЧАН О.В. Я хотів питання. Ми зараз голосувати будемо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це до уваги просто.

МОВЧАН О.В. В мене є ще одна пропозиція. Ми на карантині з Дмитром Давидовичем робили call із Спілкою українських підприємців, із виробниками, із фармкомпаніями в тому числі, там були різні. Але є одне зауваження від них, яке стосується закону, який ми прийняли в першому читанні, законопроекту номер 2259 за авторством Роксолани Андріївни. Він стосується патентного законодавства. Зараз проблема в тому, що ринки закриваються, тобто велика кількість виробників сировини для ліків і самих ліків закривають експорт. Ну, в принципі, Україна так само це робить, тобто захищаючи своє населення. І відповідно велика кількість ліків для українських споживачів залишається або там супердорогою через те, що

ринки закриваються для експорту, або взагалі недоступною. Це стосується будь-яких ліків, не лише тих, що могли би теоретично лікувати коронавірусне захворювання, а й ліки для інтенсивної терапії і так далі. Тобто ми не виробляємо всього.

І от їх прохання полягає в тому, щоб все-таки завершити оцю процедуру розгляду законопроекту 2259 і щоб вони змогли вже виробляти ці ліки, яких не вистачає в Україні. Тобто для них це головний бар'єр. Якщо ніхто не проти...

БУЙМІСТЕР Л.А. Там ще є правки, там ще є 2258, їх треба разом розглядати насправді, бо там, дійсно, багато правок, таких, дуже суттєвих, саме по фармі. Це у двох законах. Там і по генерикам треба приймати. Тому згодна на сто відсотків.

МОВЧАН О.В. Ну, і ще вони сказали, що є в комітеті Радущкого один, але це підемо до Радущкого, який так само, в комплексі вони йдуть – 2429.

БУЙМІСТЕР Л.А. Так, це три закони разом, їх треба разом, пакетом розглядати.

МОВЧАН О.В. Тобто це треба... бо це життя українців, по суті.

ТАРУТА С.О. *(Не чути)*

Чому у Німеччині мало сьогодні випадків смертельних? Тому що вони в день роблять 500 тисяч тестів. 500 тисяч! Ми можемо виробляти мінімум 50 тисяч в день. В день виробляти! Знаєте, скільки ми виробляємо? Практично, нічого. Зараз тільки бігаємо-бігаємо і просимо...

Те ж саме зараз, те, що починає Франція, Німеччина робити, Росія. Багато хто переболіли, і ми навіть не знаємо, хто переболіли, і є

імуноферментні тести, які в нас уже на цьому тижні вже будуть. І це теж треба якось достукатися, і ти не знаєш, до кого. *(Загальна дискусія)*

СКОРИК М.Л. *(Виступ російською мовою)*

Можно конкретный вопрос? Мы писали письмо в отношении ситуации с приватизацией. На сегодняшний день уже середина апреля. Мы когда это решение, вот я очень хорошо помню, господин Шевченко вспомнил дискуссию по этому списку, у нас даже с ним дискуссия была на одном из эфиров, и он мне доказывал, что как это хорошо и как будет прекрасно.

Середина апреля. Давайте себе вернем функцию, зачем нам выдумывать какие-то рабочие группы, что-то еще? Мы Комитет по экономическому развитию. У нас нету на сегодняшний день контрольной комиссии по приватизации. Почему мы себе не вернем себе эту функцию, почему мы... Мы совершенно не знаем, что сейчас происходит в этих предприятиях.

_____. *(Не чути)*

СКОРИК М.Л. Тогда давайте ее реализовывать, эту функцию. Если она есть, эта функция, тогда давайте ее реализовывать. Я с тобой согласен.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Николай Леонидович, я поддерживаю двумя руками.

СКОРИК М.Л. *(Виступ російською мовою)*

Вот у нас завтра, допустим, завтра мы... нас оставляют здесь, вот, допустим, для иногородних депутатов это проблема, я, допустим, не знаю, чем мне заниматься завтра целый день в Киеве с учетом карантина и всех моментов. Давайте пригласим представителей Фонда госимущества, если есть желающие, сделаем комитет.

Процесс идет каждый день, и он идет абсолютно неконтролируемый. Если раньше был этот предохранитель в виде предприятий, которые не подлежат приватизации, то сейчас они абсолютно на законной основе делают все, что им хочется. И вот то, что Сергей Алексеевич уже там пятый или десятый раз нам говорит, что там того не производят, того, Сергей Алексеевич, они ничего не будут производить, у них совершенно другие задачи и другие цели.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коллеги, я поддерживаю предложение Николая Леонидовича. Давайте завтра действительно... давайте завтра проведемо робочу зустріч, комітет можемо, позачерговий, не принципово. *(Шум у залі)* Давайте, давайте таким чином зробимо.

Є ще пропозиція на цьому тижні заслухати голову Нацбанку для того, щоб зрозуміти, який в нас стан речей в економіці, що у нас з емісією, з золотовалютними резервами і з усім іншим.

Я зараз маю це зрозуміти по часу, на який день. І ми тоді зберемо комітет, можемо на середу, наприклад, якщо ніхто не заперечує, і в середу його долучити.

Пані Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ну, тут два коментарі. Перший, щодо приватизації, згодна на сто відсотків. Пропоную ще секретаріату розробити і запропонувати механізм здійснення такого контролю за процесом приватизації, схожий на той, який був у Комісії з приватизації, тому що це і призначення, наприклад, там членів комісій конкурсних в приватизації, і не тільки. Тому що в нас покроковий механізм був готовий, і ми розуміємо, як ми діємо щоразу.

Щодо законів щодо інтелектуальної власності, 2258 і 2259, і медичинських, пропоную тоді, оскільки це мій предмет відання, зібрати підкомітет. І всі бажаючі можуть долучитися до роботи підкомітету, щоб ми

опрацювали всі правки до закону, і в тому числі покликали експертів з ринку. І те, про що ви кажете, Сергій Олексійович, щоб ми обговорили вже з експертами, що ми можемо, які в нас є можливості внутрішні свої всередині країни, чому вони не реалізуються і як це виправити.

І третій коментар. Дуже дякую, пане голову, за те, що ініціювали зустріч з головою Нацбанку. Я хочу звернути увагу колег, що я там відправила вчора вночі таку довідку коротку, що роблять зараз інші країни, як там західні наші партнери, так і Росія, і насправді ця тенденція розповсюджується сьогодні на більшість країн світу. І тут питання в тому, хочу звернути саме увагу на те, що логіка дій інших країн, вона полягає в тому, щоб збільшити грошову масу в країні і цим запускати свою економіку.

Сьогодні, на жаль, поки що з тих проектів бюджетів, які ми бачили, які розповсюджувалися у нас нашим урядом, ми бачимо іншу логіку фіскально-економічної політики нашого уряду і Національного банку.

Тому прохання всіх, кому цікаво, долучатися до роботи. Є пропозиція провести такі комітетські слухання з цього питання і надалі виробити рекомендації для уряду, які саме засади політики уряд має враховувати при формуванні бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є навіть більше, пропозиція - підписати постанову для того, щоб заслухати пана Смолія в залі Верховної Ради України.

БУЙМІСТЕР Л.А. Це те дуже добре. Тут я тільки думаю про питання часу, тому що, скоріш за все, бюджет нам винесуть на голосування в середу. Тому до середи ми можемо вже, по-перше, заслухати пана Смолія на комітеті і зробити якісь пропозиції до бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович.

ТАРУТА С.О. Коротка інформація. В мене є напрацьований проект Закону відносно цивілізованої процедури укладення договору сервітуту, ми зараз знаємо, що це твориться. Можна я скину вам всім у групу, якщо хто хоче приєднатися, щоб ми це зробили комітетським, добре?

І друге. Ми планували сьогодні поговорити відносно того, щоб на базі комітету зробити робочу групу по напрацюванню антикризових дій. Це питання актуальне?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно актуальне. Це якраз по Смолію і по всьому...

ТАРУТА С.О. Ну, тоді давайте ми системно зробимо робочу групу, і завдання робочої групи – напрацьовувати-напрацьовувати, отримувати пропозиції від всіх фракцій, від всіх депутатів, що пропонується. Тому що дії сьогоднішнього, на жаль, уряду, який дивиться, на жаль, на те, що скажуть на Банковій, і те, що Женя каже, що турборежим це, сьогодні недостатньо для того, щоб ми дуже швидко і терміново реагували на ті виклики, які є. Тому що головна проблема буде зараз через цей місяць, наступний місяць, це буде в нас вже як хвилею накривати. І тому давайте ми зробимо інституційну робочу групу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовилися. І я би завтра, наприклад, якщо в нас буде позачергове засідання з Фондом держмайна, ми можемо і завтра проголосувати склад, затвердити і почати роботу.

_____. Я хочу повернутися до контролю за приватизацією.....

Немає у нас ніякого контролю за приватизацією, тому що у нас в Законі про комітети немає імперативу. Ми не можемо прийняти будь-якого рішення. Всі наші рішення рекомендаційний характер мають. А комісія, вона мала

імператив. Комісія мала впливати на це напряду. Я зараз розумію, що це була помилка, що ми ліквідували комісію і на цьому зараз воно все буде мати рекомендаційний характер.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у пана Кисилевського там запитання. Дмитро Давидович, будь ласка. Да, Дмитро Давидович!

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Колеги, я хотів би задати питання стосовно зустрічі з міністром економіки. Можливо, я тут прослухав, вибачте. В нас минулого разу планувалася зустріч по відео чи якимось чином з міністром економіки. Ми як комітет ще жодного разу з ним не зустрічалися. Я думаю, що було б корисно з ним все ж таки зустрітися і почути його...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Давидович. Справді, в нас перенеслася з ним ця зустріч. Чутно мене? Дмитро Давидович, чутно?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Нічого не чути, на жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А зараз?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. А зараз чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз чути.

Попередньо на середу так само, як і зі Смолієм. Середа. Я потім...

Добре, колеги, якщо немає більше запитань, то засідання комітету оголошується закритим. Побачимося в залі.

Дякую.